

YANMA

Yanıcı maddenin ısı ve oksijenle birleşmesi sonucu oluşan kimyasal bir olaydır. Bu üç unsur bir arada olmadığında, yanma olayı meydana gelmez.

YANMA ÇEŞİTLERİ

1-YAVAŞ YANMA

Yanıcı maddenin bünyesi itibariyle yanıcı buhar veya gaz meydana getirmesi, Yeterli ısının olması, Yeterli oksijenin olması, Yeterli oksijenin olması,

2-HIZLI YANMA

Yanmanın bütün belirtileri ile oluştuğu bir olaydır. Belirtiler; alev, ısı, ışık ve korlaşmadır.

3-PARLAMA (PATLAMA ŞEKLİNDE YANMA)

Yanıcı maddenin bünyesi itibariyle yanıcı buhar veya gaz meydana getirmesi, Yeterli ısının olması, Yeterli oksijenin olması, halinde meydana gelmektedir.

4-KENDİ KENDİNE YANMA

Yavaş yanmanın zamanla hızlı yanmaya dönüşmesidir.

YANGIN

Yanma kontrol altında bulunduğu yararlı olmakta, kontrolden çıkması halinde ise yangına dönüşmekte ve kısa sürede ulaştığı boyutlarla afet halini alarak dolayısıyla can ve mal kaybına neden olmakta, yılların eserlerini ve ürünlerini yok etmektedir.

Meydana gelecek bir yangın olayını etkisiz hale getirmek için;

- Soğutarak söndürmek: Yanıcı maddenin yanma ısısının altına düşürülmesi. (Su ile soğutma, yanıcı maddeyi dağıtma, kuvvetli üfleme)
- Havayı kesmek: Oksijenin dağıtılması.(Örtme, boğma, oksijeni azaltma)
- Yanıcı maddeyi dağıtmak: Yanıcı maddeyi ortadan kaldırmak suretiyle yapılması.(Yanıcı maddeyi kaldırmak, ısıdan ayırmak, ara boşluğu oluşturmak)

YANGIN ÇEŞİTLERİ

Söndürme malzemesi seçiminde kolaylık amacıyla yangınlar sınıflandırılmıştır.

A Sınıfı Yangınlar: Katı madde yangınlarıdır. (Tahta, kumaş, pamuk, çöp, tabii örtü) Bu yangınlara su, köpüklü ve soda asitli tip yangın söndürme cihazları ile müdahale edilir.

B Sınıfı Yangınlar: Yanabilen sıvı maddelerden kaynaklanan yangınlardır. (Akaryakıt, yağ, boya ve benzeri) Bu yangınlar CO2 (Karbondiyoksit) köpük ve kuru kimyasal tozlu söndürme cihazları ile söndürülebilir. Basıncılı su kullanılmaz.

C Sınıfı Yangınlar: Likit petrol gazı, doğal gaz, hidrojen gibi yanabilen çeşitli gazların sebep olduğu yangınlardır. Halon 1301, 1211 ile kuru kimyasal tozlu yangın söndürücüler kullanılarak söndürülebilir. Elektrik tesisatı, elektrikli makine ve hassas cihazlar da bu sınıfa dahil edilir.

D Sınıfı Yangınlar: Yanabilen hafif metallerin ve alaşımların (Magnezyum, lityum, sodyum, potasyum, seryum) yanmasından oluşan yangınlardır.

YANGIN NEDENLERİ

- Yönetmelik, yönerge, talimat, direktif ve genelgede öngörülen koruma önlemlerinin yeterli düzeyde alınmaması,
- Personelin, ihmal, tedbirsizlik, dikkatsizlik ve kasıtlı hareketleri,
- Sabotajlar,
- Depremler,
- Bina ve tesiste mevcut elektrik, doğal gaz, LPG ve ısıtma tesisatlarının yangına karşı emniyetli olmaması ve talimatlarına uygun kullanılmaması,
- Elektrikli ısıtıcı, ocak, soba, ütü gibi cihazların kullanılmasında, kullanma talimatına uyulmaması.

YANGINLARDAN KORUNMA

Yangınlarda can ve mal kaybının önlenmesi ve azaltılması amacıyla, yangından doğabilecek kayıpların önlenmesi veya azaltılabilmesi için öncelikle yangına neden olabilecek faktörlerin ortadan kaldırılması veya yangına hemen müdahale edebilecek tedbirlerin alınması gerekmektedir

KURUM VE OKULLARDA ALINACAK TEDBİRLER

- Her bina ve tesisin «Elektrik plan» camlı bir dolap içinde ve elektrik sayacına yakın bir yerlerde bulundurulmalıdır.
- Laboratuvarlar, atölyeler ve çay ocağı dışında elektrik sobası, ocağı, ütüsü, benzin, ispirto, gaz veya LPG ocağı yangın riski yüksek cihazlar kullanılmamalıdır.
- Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddelere karşı dikkatli olmak, bu tür tehlikeli maddelerin güvenlik önemleri alınmış mahallerde talimatlara uygun olarak muhafaza etmek ve kullanım anında ihtiyaç miktarı kadar bulundurmaktır.
- Elektrik tesisatlarının bakımı, işletilmesi, kontrolü ve işlerliği için kurum ve okullarda kadrolu teknik eleman bulundurulur, bu kadronun olmadığı kurum ve okullarda mahalli elektrik işletmesi ile koordine sağlanarak yürütülür, yürütmelidir.
- Yangın merdiveni kaçış yolları ile çıkış kapılarına işaret levhaları konularak her türlü engellerden arındırılarak sürekli açık bulundurulmalıdır.
- Bacaların temizliği, itfaiye teşkilatı tarafından veya itfaiye teşkilatının izin verdiği kurumlara yaptırılmalıdır.
- Yasaklanan yerlerde sigara içmemeli, çatı arası yanıcı maddelerden arındırılarak temiz tutulmalıdır.
- Çalışma saatinden sonra nöbetçi olan ve mesai yapan görevlilerden başka kimse kalmamalı, çalışmak zorunda olanlar ilgili amirden izin almalıdır.
- Mutfak ve çay ocaklarında yangın önleyici tedbirler alınmalıdır.
- Bina ve tesislerde amirin onayı ile memur, işçi, sözleşmeli ve hizmetli personel arasından,
 - a) Söndürme ekibi,
 - b) Kurtarma ekibi,
 - c) Koruma ekibi,
 - d) İlk yardım ekibi

Teşkil edilir.

- Kazan dairesinde görevli personelin ateşleme belgesi olmalıdır.
- Elektrik, doğal gaz, ısıtma (kalorifer dairesi, soba) ve havalandırma gibi yangın ihtimali bulunan mekanlarda gerekli önlemler alınmalıdır.
- Yardım istenilecek kurumlarla (emniyet, itfaiye, acil yardım, sivil savunma birlikleri) koordinasyon ve işbirliği sağlamalıdır.
- Yangın dolabı donatılarının (hortum, rekor ve lansların) bakımlı ve tesisata bağlı, her an kullanıma hazır olmalı, yangın algılama, ihbar ve alarm sistemi çalışır durumda olmalı, yangın söndürme cihazları özellik arz eden yerlerde yeteri kadar bulundurulmalıdır.
- Yangını gören ilk kişi, mevcut haber verme sistemini (çan, zil, telefon v.b.) harekete geçirerek, zaman kaybetmeden kurum amirine ve şehir itfaiyesine haber vermelidir.